

Referat fra prosjektgruppemøte 2.3.2022, Vannområdet Hurdalsvassdraget/Vorma (Huvo)

Til stede: Tor Fodstad (gruppeleder, Eidsvoll), Solveig Fagerli (leder for kommunalteknikkgruppa), Dag E. Opsahl (leder for landbruksgruppa), Estrella Fernandez (Viken fylkeskommune), Ada Engødegård (Østre Toten), Erik Gilmore (Nannestad) og Helge B. Pedersen (daglig leder).

Forfall: Stig Nordli (gruppenestleder, leder for økologigruppa, Hurdal), Oda Felix Sønslie (Statsforvalteren i Oslo og Viken), Henrik Langbråten (Nes) og Rita Romsås Fjeldberg (Ullensaker).

Orientert/invitert: Ola Rosing Eide (Statens Vegvesen), Ingrid Haug (NVE), Linda Taje (Bane Nor), Mari Olsen (Innlandet fylkeskommune), Ragnhild Skogsrud/Tore Pedersen (Statsforvalteren i Innlandet), Rune Skolbekken (Nord-Odal) og Trude Øverlie (Gran).

Som vedlegg til innkallingen fulgte: i) Forslag til «mal» for oppsummeringen av tiltak gjennomført i 1. planperiode, ii) forslag til saksframlegg for politisk behandling av vannforvaltningen i eierkommunene og iii) oppdatert «tiltaksliste» for Huvo pt.

Sak	Innhold	Oppfølging/ ansvar
1	Referat fra forrige møte (3.11.21) <u>Konklusjoner:</u> Ingen merknader. Godkjent.	
2	Kort referat fra andre gruppemøter Helge orienterte fra siste styringsgruppemøte (21.12.21), samt fra siste møte i faggruppe økologi (19.1.22). Solveig orienterte fra siste møte i faggruppe kommunalteknikk (2.2.22). Dag orienterte fra siste møte i faggruppe landbruk (16.2.22).	
3	Diverse orienteringer <ul style="list-style-type: none"> • Div. møter i Huvo-regi, særlig knyttet til HyMo-planlegginger/tiltak og prosjektet om erosjonssikring. • Forskningskonferansen 10.-11. november 2021. Spesielt aktuelle temaer/foredrag: plast i elver, forskningen inn i forvaltningen, nitrogen/fosfor i eutrofiering, om Oslofjorden, om Mjøsa, det grønne skiftet i jord- og skogbruk – effekter på vann/Biowater. Det ble sterkt oppfordret om å se på referatene, med tilhørende lenker, fra de siste faggruppemøtene (særlig økologi/landbruk). • Skogwebinar fra VO i sørøst: Effekter av drift, flatehogst, kjøring, grøfting mm. • Samling 25.-26.11 i regi av VRM, for VO, FK og SF i VR Innlandet og Viken. • Miljøsamling for kommunene 11.-12. mai 2022 (lenke), deltagelse anbefales. • Nasjonal vannområdesamling for alle VO, SF og FK i september, samt nordisk vannområdesamling tentativt i august/september. • Status teamsgruppa for tiltak med Oslofjorden (T2 og T9). • Om utfordringene med Risebro og kulverter i Gudmundsbekken, Ullensaker. • VKM-utredning 21.6.21: Cyanobakterier og cyanotoksiner (lenke). • SFOV følger opp mange søknader om hogster i kantsoner (jf. vrl. § 11). • Oppfordring til SFOV: Dersom oppdatering/import fra vannmiljø til Vann-Nett innebærer endring av miljøtilstand, ønsker gjerne VO å bli orientert/konsultert. • Regional Vannforvaltningsplan 2022-27, med tiltaksprogram og handlingsprogram godkjent av fylkestinget 15.12.21. NB! flertallsmerknad om bekymring knyttet til Oslofjorden, og svakheter for måloppnåelsen i planens virkeområde, særlig landbruk og avløp (lenke). • Info fra KLD (7.1.22): Justert rammeplan for godkjenning av 	Estrella, Helge

	<p>forvaltningsplanene. Ny frist 8. april 2022 for direktoratene til KLD. Rapp. til ESA våren 2022.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Det ble gitt en statusoversikt over kommunene i Viken sitt arbeid med opprydding spredt avløp. 	
4	<p>Nytt fra fylkeskommune og statsforvalter</p> <p><u>Estrella orientert om:</u> Status for de regionale vannforvaltningsplanen og innspill til VRM. Alle VRM innarbeider høringsinnspillene i et dokument med videre tilrådinger/oppfølginger. En digital arbeidsgruppe for det arbeidet har hatt tre arbeidsmøter i februar. Arbeidet pågår. VRM jobber med en egen veiledningspakke særlig rettet til nye VO-koordinatorer. De jobber også med å tilby en digital plattform som en mer uformell «frokost-møteplass» der kommuner m.fl. kan stille spørsmål og drøfte temaer. Det skal være møte i VO-forum i april. Viken FK skal løses opp. Det drøfte som det skal etableres et type kontorsamarbeid for miljøoppgaver. FK har mottatt tilskuddene for i år fra M.dir., og VO tilskrives i mars. Det har vært møte blant landets VRM for å drøfte hvordan forvaltningsplanene skal følges opp videre i plansaker.</p> <p><u>Helge orienterte etter en epost fra Oda om:</u> Håvard Hornnæs og Pernille Giske fra SFOV er med i prosjektgruppa for «Helhetlig plan for Oslofjorden». Det er et internt prosjekt som skal sørge for at SF gjennomfører de tiltakene de er hovedansvarlig for. Prosjektet skal også inkludere tiltak der SF har en pådriverrolle eller et koordineringsansvar, samt at SF gjennomfører saksbehandlingen slik at målene i Oslofjordplanen nås. F.eks. strengere håndheving av regelverk, strengere vilkår i tillatelser og strengere i planprosesser og dispensasjoner.</p>	
5	<p>Status Huvo-problemkartlegginger/prosjekter/overvåkingen</p> <p>Helge og Estrella orientert om:</p> <ol style="list-style-type: none"> a) Problemkartleggingen i Hurdalselva. Ferdig rapport fra Multiconsult (lenke). Forsinket pga. personalbytte hos Multiconsult. Opsjon ikke utløst. Multiconsult mente det burde vært 3 – 4 ganger så stort. Årsaken til lite fisk er avklart. 3. møtet i arbeidsgruppe (15,2,22). Arbeidsgruppe ønsker å videreføre dette med tiltaksplaner for både elva og begge demningene/fisketrappene. b) Hona-Honsjøen. Nytt fiskeomløp ferdig etablert/gravd, 2 nye kulverter og ny demning ferdig høsten 2021. Mindre detaljer i det nye løpet og kantsonene tas sommeren 2022. Svært krevende prosess pga. off. regler. Meget god lokal oppfølging. Sluttrapport ferdigstilt 14.1.22 (lenke). Det tas sikte på invitasjon til befarings tentativt i september, med både styrings- og prosjektgruppa. c) Restaurering av tre bekker til Lysjøen. Huvo laget det faglige notatet (lenke) som ble brukt som grunnlag for søknadene. Er gjennomført som planlagt av Stange JFF. Ferdig, bortsett fra små detaljer som nødvendigvis må tas sommeren 2022. Meget god lokal oppfølging. Rapport utarbeidet i oktober (lenke). Fulgte som fysisk vedlegg til referatet i prosjektgruppa i forrige møte (3.11.21). Mulig befarings av politiker fra Stange kommune ettersommeren 2022. d) Fiskeomløp i Lysjøåa/Lysjøen. Stange Almønning. Kunne ikke gjennomføres fordi tillatelser kom for sent. Søkt og godkjent utsettelse. Dvs. prosjektet er nå fullfinansiert opp igjen. Kulverten er bestilt. Avtale med entreprenør er ok. Gjennomføres i juli/august 2022. Huvo inkluderer NRAS i feltarbeidet.. e) Elektrofisket i 2021. 23 bekker/elver ble kontrollert, på 43 stasjoner. Har vært til kvalitetssikring. Avventer pt. kun forord. Rapporten legges snart ut her. Data legges inn i artsdatabanken i 2022 hvis tid. f) Ingen prøver mottatt i 2021 på storørreten i Hurdalssjøen. Innsamlingen av videreføres. Morten Kraabøl anbefalte også genetikkprøver i Hurdalselva for å finne størrelsen på gytebestanden. Kan vurderes som en senere M.Sc.-oppgave. g) Fiskedøden i Risa i 2021. Store utfordringer med å få gjennomført prøvetakingen. Mattilsynet ønsker kun å betale for 1 analyse/fisk. Vi ønsker 	

	<p>flere. Ønsket laboratorium fra Mattilsynet samsvarer ikke med våre ønsker om kjemisk prøvetaking og i tillegg mulighet for å måle gjelle-jern. Har ikke lyktes med å få klare svar fra Rambøll, til tross for mange purringer.</p> <p>h) Mulig utredning av prosjekt «Uttak av fiskebiomasse i Hersjøen for å senke eutrofinivået» i 2023.</p> <p>i) Kartlegge utbredelse av edelkreps i Huvo, drøfteringer først i økologigruppa i 2023.</p> <p>j) Båtseptikanleggene i Hurdalssjøen ble ferdig i 2020 (lenke) i Årnes ble ferdig i 2021 (lenke), og det 4. og siste anlegget er planlagt i Sundet sommeren 2022. Det ble oppfordret om at dersom kommunene nå får søknader om nye bryggeanlegg, så bør det settes krav om nytt lokalt båtseptik-mottak på stedet.</p> <p>k) Pilotprosjekt på naturbaserte erosjonssikringsmetoder (lenke). Tilskudd på ca. 1,2 mill. NOK er nå bevilget fra Nordiske Ministerråd. Starter opp straks med litteratursøk. Mye positive tilbakemeldinger på initiativet. Deltagende kommuner bes om allerede nå å se litt på mulige testområder. Om uttesting må igangsettes allerede sommeren 2022 eller i 2023 er pt. litt uklart. Beskjed kommer når det er avklart. Viken FK er prosjekteier, NIBIO er forskningspartner/søker, Huvo og VO Øyeren og Leira-Nitelva prosjektpartnere, det er en regional/nasjonal styringsgruppa og 9 kommuner kan delta med uttestingen.</p> <p>l) Kort info om tiltaket til GLB/SFOV i Vormå (ripping av elvebunn/gytegrus).</p> <p>m) Kort info om utsjekk av Huvo/Risautvalget/Eidsvoll kommune på «<i>Tiltak: Utbedre jernbanekulvert - 5107-1071-M</i>», som ligger i Risa.</p> <p><u>Konklusjoner/oppfølging:</u></p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Rapporten fra Multiconsult følger som vedlegg til dette referatet. 2. Sluttrapporten fra Hona-Honsjø-prosjektet følger som vedlegg til dette referatet. 3. Prosjektgruppa mener at dersom Rambøll ikke kan levere på bestillingen av «Risa-fiskedød» nå innen meget kort tid, så må avtalen sies opp. Vi må også vite hva de har gjort pt. for det avtalte beløpet på 60.000,-. 4. Økonomiske rammer videre for analysene av de døde fiskene avklares av Ullensaker kommune, Eidsvoll kommune, leder for prosjektgruppa og leder for økologigruppa samt daglig leder. 	<p>Helge Helge Helge</p> <p>Rita, Tor, Stig, Helge</p>
6	<p>Tiltaksrettet overvåking</p> <p>Utkast til overvåkingsrapport for 2021 er mottatt fra Rambøll. Kvalitetssikring og innspill fra økologigruppa pågår. Skal være ferdig senest 21.3.22.</p> <p>Hovedtrekkene i overvåkingsrapporten inkl. økologisk tilstand i 2021 ble gjennomgått.</p> <p>Fire tilbud ble mottatt på anskaffelsen til overvåkingen for perioden 2022-27. Alle tilbydere er meget godt kvalifisert. Prosessen pågår av anskaffelsesgruppa i samarbeid med ØRIK. Tildeling neste uke.</p>	
7	<p>Tiltaksoversikt i rapportens form over hva som ble gjennomført i 1. planperiode</p> <p>Temaet ble drøftet i alle faggruppene i forkant. Huvo lager en sammenstilling av hva som har vært gjort og oppfølgingen i første planperiode. Hovedmålgruppe er politikere og nye personer i kommunene/VOU, dels også allmennheten. Daglig leder og faggruppeledere lager utkast som suppleres/fylles ut av alle i faggruppene. Tas mot sommeren.</p>	
8	<p>Årsmeldingen for Huvo 2021</p> <p>Ble drøftet. Samme mal i år som de siste årene. Utkast fulgte innkallingen. Må være helt ferdig senest 29. mars.</p> <p><u>Konklusjon/videre oppfølging:</u></p> <p>Så snart utkast til årsmelding foreligger sendes det ut til prosjektgruppa, med 1 ukes frist for innspill.</p>	<p>Alle</p>

9	<p>Politisk forankring i kommunene av vannforvaltningen</p> <p>Tiltakslista ajourføres. Den er pt. nesten klar. Overvåkingsrapporten er snart klar. Årsmeldingen, se sak 8. Utkast/forslag til saksfremlegg fulgte innkallingen. Samme maler og prosess i år som de siste årene.</p> <p><u>Konklusjon/videre oppfølging:</u></p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Evt. nye innspill bes sendt til daglig leder så snart som mulig. 2. Tas inn som forslag til egen sak i styringsgruppa. 3. Formell epost sendes ut av daglig leder til kommunenes representanter i prosjektgruppa etter at vedtak i styringsgruppa foreligger, med alle dokumentene vedlagt. 4. Hver kommunal representant i prosjektgruppa vurderer deretter videre oppfølging i egen kommune. 	<p>Alle Helge Helge Tor, Stig, Rita, Henrik, Erik, Ada, Trude, Leif, Rune</p>
10	<p>Beskyttende/forebyggende tiltak – hvordan få det bedre inn i saksbehandlingen</p> <p>For å styrke den generelle vannforvaltningen i kommunenes saksbehandling, finnes nå en del veiledere:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Presisering av kommunen sine oppgaver i vannforvaltningen (lenke) • Vann i statlige planretningslinjer for klima- og energiplanlegging og klimatilpasning (2018), (retningslinjene), • Vann i nasjonale forventninger til planlegging (2019). • Veileder: Vannmiljø i arealplanlegging (lenke). • Webinar. SFOV: Miljø, klima og arealplanlegging (lenke). • Veileder for bruk av vannforskriftens § 12, ny veileder i 2021 (lenke). <p>Oppfatningen i faggruppene er at dette stort sett fungerer på et overordnet nivå, men raskt kan glippe hos den enkelte saksbehandler. Gjelder f.eks. vurderinger etter vannforskriften i saker på: skogsbilveger, grøfter/erosjonssikring, bruken av hensynssooner, planbestemmelser, KU mm. Påminnelse om at i all saksbehandling som omfatter vannforvaltningen så <u>skal</u> vannforskriften/regional vannforvaltningsplan inngå der det er relevant. Nasjonale føringer 20.3.2019 fra Regjeringen (lenke). I områder hvor iverksatte tiltak ikke er tilstrekkelige til at miljømålet god tilstand nås, skal det innføres mer forpliktende krav.</p> <p>Tydeliggjøring av at vannforskriften er en <u>rammeforskrift</u> som er rettet til forvaltningen. Der enkeltsaksbehandling/oppfølging videre skjer via sektorlovverket. Felles satt miljømål skal legges til grunn. Miljømålene er satt politisk regionalt og nasjonalt, og <u>skal ikke</u> settes enkeltvis av kommunene</p> <p>Huvo har løfter inn til VRM en idé/forslag om et arbeidsseminar der saksbehandlere i kommunene er målgruppen. Og at det ikke må være for stor gruppe av gangen, og at det må være «matnyttig»/konkret for den enkelte. Det er særlig saksbehandlere innen plan, bygg og prosjektavdelingen som kanskje ikke kjenner godt nok til vannforvaltningens prinsipper. Men også andre bør eventuelt delta. Videre oppfølging avventes.</p>	
11	<p>Regnskap 2021, søknader, revidert budsjettforslag for 2022 og budsjettforslag for 2023</p> <p><u>Regnskapet</u> til Huvo for 2021 ble gjennomgått. I sum er det et «underforbruk» på kr. 382.391, som legges til disposisjonsfondet. Huvo fikk i 2021 <u>tilsagn</u> på fagmidler fra VRM på de 3 restaureringsprosjektene som ble omsøkt, men returnert tilskuddet til Lysjødammen fordi det måtte utsettes et år. Sum tilskudd var derfor 130.000,- på fagmidler i 2021. I tillegg ble det mottatt driftstilskudd på 237.809,- og tilskudd fra Viken FK til drift på 165.000,-. Det ble også mottatt kr. 300.000,- i bidrag fra SFOV til vassdragsovervåkingen. Posten «<u>Annet tilskudd</u>» i regnskapet er en teknisk korrigerende fra fjoråret pga. mva-avregning.</p> <p>Det er pt. kun <u>søkt om fagmidler</u> til VRM, hhv. om igjen til Lysjødammen (kr. 85.000,- pt. muntlig tilsagn) og i tillegg kr. 200.000,- til restaureringsplan Hurdalselva/demningene (avventer svar pt.). Det ble drøftet om nye søknader skal sendes.</p>	

	<p>Behovet for å revidere <u>budsjettet for 2022</u>, pga. endringene ift. Hurdalelva ble drøftet.</p> <p><u>Budsjettet for 2023</u> ble drøftet, inkl. enkeltposterene i postene utredninger og tiltak.</p> <p><u>Konklusjoner/videre oppfølging:</u></p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Regnskapet presenteres for styringsgruppa uten spesielle kommentarer. 2. I anskaffelsen foreslås det å legge inn en fastpris på kr. 500.000,- for Hurdalselva inkl. demningene/trappene. 3. Det foreslår for styringsgruppa at budsjettet for 2022 revideres, ved at budsjett-posten «konsulenthonorarer» økes med kr. 500.000,- for å være sikker på at en ny anskaffelse for tiltaksplan for Hurdalselva inkl. to demninger/trapper kan tas innen inneværende budsjettår. 4. NVE kontaktes for å høre om de kan ta videre prosess på Hurdalssjøen. Samtidig jobbes det videre med anskaffelsen i Huvo-regi for å unngå ytterligere et års forsinkelse. 5. Budsjettforslaget for 2023 fremmes overfor styringsgruppa som forelagt, men underposten «konsulenthonorarer» økes fra 100.000 til 200.000,- slik at det kan holdes tilbake siste del av utbetalingen for tiltaksplanen for Hurdalselva dersom det blir behov, og likevel være innen budsjett. 6. Når tall for kommunal deflator er mottatt, drøftes evt. endring i medlemskontingenten med styreleder. Det bør ikke være noe mål å øke fondet ytterligere, men finansieringen av tiltaksgjennomføringen/restaureringen av elvene kan bli krevende og tiltakskostnadene kan være høye. Det bør kunne forventes at mesteparten av det kan tas med ekstern finansiering/spleiselag/søknader. 	
12	<p>Saker til styringsgruppemøtet 6.4.22</p> <p>Følgende saker fremmes som forslag til styringsgruppa:</p> <p>Sak 1/22: Orienteringer og status for arbeidet i Vannområdet Hurdalsvassdraget/Vorma Forslag til vedtak: Tas til orientering.</p> <p>Sak 2/22: Regnskap 2021 Forslag til vedtak: Regnskap 2021 for Vannområdet Hurdalsvassdraget/Vorma godkjennes med kr 2.854.039,- avsatt som akkumulert disponibelt til disposisjonsfondet.</p> <p>Sak 3/22: Revidert budsjett 2022, og budsjett 2023 Forslag til vedtak:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Revidert budsjettforslag for 2022 vedtas som fremlagt. 2. Budsjettforslaget for 2023 vedtas som framlagt. <p>Sak 4/22: Forslag til vedtak: Årsmelding 2021. Forslag til vedtak:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Årsmelding 2021 for Vannområdet Hurdalsvassdraget/Vorma vedtas. 2. Det anbefales at hver av eierkommunene behandler årsmeldingen som politisk sak i de respektive kommuner, som orienteringssak/melding. Daglig leder sender årsmeldingen til kommunedirektør og postmottak i hver av eierkommunene, og ber om at det behandles politisk. <p>Sak 5/22: Overvåkingsrapport for 2021. Forslag til vedtak: Overvåkingsrapporten for 2021 tas til orientering.</p> <p><u>Sak 6/22: Revidert oversikt over foreslåtte og planlagte tiltak for perioden 2016-2021</u> Forslag til vedtak</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Revidert oversikt over foreslåtte og planlagte tiltak for perioden 2016-2021 innen Vannområdet Hurdalsvassdraget/Vorma tas til etterretning. 2. Det anbefales at hver av eierkommunene behandler dette politisk i 2022, og at nødvendige vedtak fattes i tide samt at økonomiske konsekvenser for hver kommune 	

	<p>innarbeides i de respektive budsjetter.</p> <ol style="list-style-type: none"> Daglig leder sender dokumentet til kommunedirektør, ordfører og postmottak i hver av eierkommunene, og ber om at det behandles politisk. Det anbefales at kommunene behandler dokumentet samtidig med årsmeldingen og overvåkningsrapportene, og fortrinnsvis også samtidig med andre vannområder dersom kommunen deltar i mer enn ett vannområde. En «mal» til saksframlegg utarbeides, som hver kommune selv kan benytte i den grad det oppfattes som hensiktsmessig. Styringsgruppa oppfordrer alle relevante regionale og nasjonale sektormyndigheter om å påse at nødvendige tiltak følges opp som forutsatt. Styringsgruppa oppfordrer alle i prosjektgruppa og faggruppene om å bringe dette videre inn i egen organisasjon, for videre oppfølging. <p><u>Sak 7/22: Eventuelt</u> Neste møte</p> <p>Videre bør styreleder vurdere om det er aktuelt å forespørre VRM og SFOV om å holde orienteringer i egne saker.</p>	Helge, ordfører i Nannestad
13	<p>Referansegruppemøtet 7.4.22 Forslag til tid, sted og innhold ble drøftet. <u>Konklusjoner/videre oppfølginger:</u></p> <ol style="list-style-type: none"> Forelagt agenda er ok. Evt. nye forslag sendes til daglig leder og prosjektgruppeleder så raskt som mulig. Informasjon om både tidspunkt og til å komme med forslag til saker sendes ut til referansegruppa så snart som mulig. Pris for leie av lokale mm. sjekkes med «Festiviteten». Alternativt på Nebbenes, fortrinnsvis sørgående. Styreleder forespørres som møteleder, alternativt prosjektgruppeleder. Fordi Estrella ikke har anledning, forespørres Helene/Tonje om de kan/ønsker å delta i møtet. Videre detaljer og gjennomføring overlates til prosjektgruppeleder og daglig leder, der gruppas nestleder selv må se hva han rekker å involveres i nå. 	<p>Alle</p> <p>Helge Helge</p> <p>Helge Helge</p> <p>Tor, Helge (Stig).</p>
14	<p>Eventuelt Liste over vararepresentanter for deltagere i den adm. prosjektgruppa bør oppdateres. Ellers ingen saker.</p>	
<p>Neste møte Tid: Onsdag 2. november 2022, kl. 10.00 – 15.00 i Eidsvoll kommune. Helge B. Pedersen (ref.)</p>		Tor/Helge

Fysiske vedlegg til referatet:

- Rapporten fra Multiconsult 13.1.22. «*Problemkartlegging og utredning av habitatforbedrende tiltak i Hurdalselva*».
- Sluttrapporten fra Hona-Honsjø-prosjektet, datert 14.1.22. «*Notat: Sluttrapport fra restaureringsprosjektet i Honsjøen, Nannestad kommune.*»

<i>Postadresse</i>	<i>Telefon</i>	<i>E-post</i>
Vannområdet Hurdalvassdraget/Vorma	66 10 50 67/66 10 50 00	postmottak@nannestad.kommune.no
c/o Nannestad kommune	<i>Telefaks</i>	<i>Internett</i>
Teicalleen 31	66 10 50 10	www.huvo.no
2030 Nannestad		